

МОН України	Положення про організацію і порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» у Медичному інституті Сумського державного університету	Стор. 2
СумДУ		Версія 01

Суми 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про організацію і порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр зі спеціальності 227 Терапія та реабілітація / Фізична терапія, ерготерапія у Навчально-науковому медичному інституті Сумського державного університету (далі – Положення) встановлює вимоги до складової атестації здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація/Фізична терапія, ерготерапія» у формі об'єктивного структурованого клінічного іспиту (далі – ОСКІ).

1.2. Положення розроблене на підставі Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року; Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року; постанови КМУ «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» №497 від 19.05.2021; постанови КМУ «Порядок здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань “22 Охорона здоров'я» №334 від 28.03.2018; Наказу МОЗ «Про затвердження Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів» №419 від 19.02.2019; Наказу МОЗ «Порядок утворення екзаменаційної комісії у закладах вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів освіти в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» № 932 від 14.05.2021; стандарту вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (спеціалізація 227.1 Фізична терапія); нормативної бази університету.

1.3. Об'єктивний структурований клінічний іспит (ОСКІ) – це компонент єдиного державного кваліфікаційного іспиту, яким визначається готовність випускника до провадження професійної діяльності відповідно до вимог стандарту вищої освіти, під час якого оцінюються клінічна майстерність і відповідні компетентності шляхом демонстрування практичних (клінічних) знань і навичок на реальному об'єкті (стандартизований пацієнт) або на моделі (фантом, муляж, симулятори тощо). Оцінка компетентностей та навичок здобувачів вищої освіти

МОН України	Положення про організацію і порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» у Медичному інституті Сумського державного університету	Стор. 3
СумДУ		Версія 01

відбувається на підставі принципів об'єктивності, структурованості та наближення до реальної клінічної ситуації за допомогою стандартної оціночної шкали.

Основні принципи ОСКІ:

- об'єктивності – усі здобувачі вищої освіти (далі – здобувач, здобувачі) виконують завдання однакової складності; результати оцінюють із застосуванням стандартного інструменту (чек-листа);

- структурованості – структурна організація іспиту забезпечується переміщенням здобувача вищої освіти за певним маршрутом сталої кількості спеціально обладнаних приміщень – «станцій ОСКІ», де виконують завдання в однакових умовах за однаковий час. Станція ОСКІ – стандартизоване обладнане місце (приміщення) для короткочасної взаємодії здобувача вищої освіти з пацієнтом/клінічною ситуацією під час ОСКІ з метою оцінювання фахових компетентностей здобувача вищої освіти за стандартизованим сценарієм та протоколом, в умовах, наближених до реальних;

- наближення до реальної клінічної ситуації – створення ситуацій, максимально наближених до клінічних (кейси), в яких здобувачі вищої освіти застосовують набуті теоретичні знання та практичні навички.

1.4. ОСКІ, як складова атестації оцінює відповідність компетентності (практичні навички) здобувача вищої освіти вимогам, визначеним стандартом вищої освіти та освітньою програмою у клінічній частині, яку неможливо оцінити методом стандартизованого тестування, а саме:

- 1) комунікативні,
- 2) практичні (мануальні) навички,
  - а) базові практичні (мануальні) навички – техніка виконання фізикального обстеження,
  - б) ускладнені практичні (мануальні) навички – фізикальне обстеження з метою ідентифікації та інтерпретації симптомів і синдромів,
  - с) візуальне виявлення ознак,
  - д) використання мультимедійних ресурсів,
- 3) маніпуляції
- 4) когнітивні

1.5. ОСКІ дозволяє оцінити питання, що розглядаються при вивченні обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми підготовки

МОН України	Положення про організацію і порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» у Медичному інституті Сумського державного університету	Стор. 4
СумДУ		Версія 01

магістрів «Фізична терапія» (спеціальність 227 Терапія та реабілітація / Фізична терапія, ерготерапія).

1.6. Оцінка клінічної компетентності здобувача вищої освіти здійснюється за чек-листами, які складені на основі алгоритму дій у певній клінічній ситуації.

1.7. До складання ОСКІ допускаються здобувачі вищої освіти, які повністю виконали усі вимоги навчального плану і освітньо-професійної програми з спеціальності. ОСКІ є складовою частиною атестації випускників у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту і відбувається у період, встановлений графіком освітнього процесу та розкладом атестації.

1.8. ОСКІ проводиться екзаменаційною комісією, яка створюється в Університеті, відповідно до нормативної бази університету. При складанні об'єктивного структурованого клінічного іспиту на станціях ОСКІ разом з комісією працюють екзаменатори (викладачі-контролери).

2. Підготовка до проведення ОСКІ

2.1. ОСКІ проводять у спеціально облаштованих аудиторіях, що дозволяють створити умови для повноцінного фізикального огляду стандартизованого пацієнта, інтерпретування методів обстеження, моделювання клінічних ситуацій (кейсів) та демонстрації здобувачем вищої освіти практичних навичок.

Кожна станція розташована в окремій аудиторії, що розташовані поруч. На дверях кожної аудиторії чітко вказують номери станцій та їх назву.

2.2. Перелік практичних навичок, які виносяться на ОСКІ та алгоритми їх виконання розробляються на основі діючих стандартів підготовки здобувачів вищої освіти та стандартів надання медичної допомоги. Кафедра фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини готує методичне забезпечення ОСКІ (завдання, сценарії, алгоритми, чек-листи). За якість методичного забезпечення відповідальність покладається на завідувача кафедри.

2.3. Перелік практичних навичок, що виносяться на іспит має бути схвалений на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини. Переліки практичних навичок розміщуються на веб-сторінці кафедри. Студенти вивчають та відпрацьовують ці алгоритми на практичних

МОН України	Положення про організацію і порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» у Медичному інституті Сумського державного університету	Стор. 5
СумДУ		Версія 01

заняттях при вивченні відповідних дисциплін. Деталі екзаменаційних клінічних сценаріїв студентам не розголошують.

2.4. Методичне забезпечення станцій (паспорт сценарію) включає такі складові:

1) Загальна інформація:

- назва компетентностей, які оцінюються навичкою;
- назва дисципліни, курс, на якому її вивчають;
- матеріально-технічне забезпечення сценарію.

2) Завдання для студента з описом умови задачі, чи іншою відповідною інформацією, необхідною для виконання завдання (результати лабораторних та інструментальних досліджень, фотографії або відео зображення хворих тощо).

3) Алгоритми дій студента при виконанні певної клінічної ситуації (перелік послідовних дій, у яких демонструється рівень засвоєння професійних навичок).

4) Бланк перевірки якості виконання навички (контрольний лист «чек-лист»).

5) Легенда та інструкція для стандартизованого пацієнта (за потребою).

3. Методика і регламент проведення ОСКІ

3.1. ОСКІ відбувається в один етап (8 станцій): фізична терапія при травмі і політравмі; фізична терапія у нейрореабілітації; фізична терапія при порушеннях кровообігу; фізична терапія при розладах дихання; фізична терапія при бойових травмах; фізична терапія у осіб різного віку; долікарська допомога; допоміжні технології у фізичній терапії. Номер і назва станції зазначаються при вході. Групи для складання іспиту формуються відповідно до кількості станцій. При цьому студенти проходять однакові випробування з послідовним переходом від станції до станції за індивідуальним маршрутом.

3.2. Іспит розпочинається відповідно до розкладу атестації та схеми-графіка маршрутів складання ОСКІ. Здобувачі зобов'язані бути присутніми за 30 хвилин до початку іспиту для реєстрації та інструктажу. У разі несвоєчасного прибуття здобувача (прибуття після початку екзамену) рішення про його допуск для складання ОСКІ приймає голова екзаменаційної комісії.

Екзаменаційні групи формуються по 8 студентів (з розрахунку 1 особа на 1 станцію відповідно до кількості станцій). При цьому вони проходять

МОН України	Положення про організацію і порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» у Медичному інституті Сумського державного університету	Стор. 6
СумДУ		Версія 01

випробування з послідовним переходом від станції до станції за індивідуальним маршрутом. Всі студенти групи складають іспит одночасно. До складання іспиту допускають здобувачів, які вчасно з'явилися, одягнені у медичну форму, мають документ, який посвідчує особу. Під час реєстрації відбувається ідентифікація особи здобувача та присвоєння ідентифікаційного номера, що складається з номера екзаменаційної групи, номера зміни, номера станції, з якої здобувач починає іспит. Цей номер потім екзаменатори зазначають в чек-листі. Під час інструктажу, здобувачів знайомлять із правилами і форматом проведення ОСКІ, порядком проходження станцій (маршрутом). Перед початком іспиту здобувачі підписують документ про ознайомлення з регламентом, конфіденційністю і нерозголошення завдань.

3.3. Час виконання завдання на кожній станції – 10 хвилин. Початок та закінчення виконання завдання на станції озвучується сигналом дзвоника або екзаменатором. Здобувач після дзвінка/сигналу екзаменатора заходить в аудиторію, де отримує завдання. Він уважно читає його та виконує певні дії відповідно до стандартного алгоритму дій в описаній ситуації.

Під час іспиту екзаменатор не втручається у процес виконання завдання, а лише оцінює дії здобувача – проставляє відмітки у чек-листі. Екзаменатор може звернутися до здобувача у випадку порушення ним правил техніки безпеки, правил поведінки чи за інших непередбачених ситуацій. Здобувач може звернутися до екзаменатора при погіршенні самопочуття чи в разі інших форс-мажорних обставин. Якщо здобувач не впорався із завданням, він має перервати роботу і перейти на наступну станцію, якщо закінчив раніше – залишається у кімнаті до сигналу. Перерва на перехід між станціями становить 1 хвилину.

3.4. Для підтвердження об'єктивності оцінювання здобувачів під час ОСКІ на кожній станції проводиться відеозапис виконання здобувачем клінічного завдання.

3.5. У разі незгоди здобувача з результатами оцінювання екзаменатором у чек-листі виконання завдання, екзаменаційна комісія у присутності здобувача може переглянути відеозапис або, у разі відсутності технічних можливостей проведення відеозапису, студенту може бути запропоновано повторити навичку в присутності членів екзаменаційної комісії одразу після проходження останньої клінічної станції. Рішення стосовно оцінювання в такому випадку приймається присутніми членами

МОН України	Положення про організацію і порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» у Медичному інституті Сумського державного університету	Стор. 7
СумДУ		Версія 01

екзаменаційної комісії більшістю голосів при вирішальному голосі голови комісії.

3.6. Здобувач може бути відсторонений від складання ОСКІ у таких випадках:

- використання мобільного телефону чи інших гаджетів під час іспиту;
- зафіксований факт розмови здобувачів один з одним під час проходження станцій;
- зафіксований факт розмови здобувачів з екзаменатором під час складання іспиту, якщо це не обумовлено виконанням завдання на станції;
- зафіксована спроба копіювання здобувачем завдання станції на будь-який носій інформації;
- порушення норм етики та Кодексу академічної доброчесності.

У таких випадках комісія складає акт виявлення порушення академічної доброчесності і такий здобувач вважається таким, що не пройшов атестацію з результатом «0» балів.

3.7. Здобувач має право на оскарження процедури проведення або результатів ОСКІ (апеляцію) протягом 7-ми робочих днів з дати складання іспиту.

Розгляд скарг щодо порушень процедури та щодо результатів здійснює екзаменаційна комісія у строк до 5-ти календарних днів з моменту отримання скарги.

3.7. Під час повітряної тривоги (загрози обстрілу) екзамен переривається, всі учасники іспиту мають прослідувати в укриття. По завершенню тривоги екзаменаційна комісія приймає рішення про можливість продовження чи перенесення іспиту.

4. Оцінювання здобувачів під час проведення ОСКІ

4.1. Оцінка роботи здобувача на станції ОСКІ проводиться за контрольним листом (чек-листом), який складений на основі оцінювання повноти виконання здобувачем алгоритму дій у певній клінічній ситуації та критеріїв оцінювання практичної навички. На кожній станції екзаменатор оцінює усі етапи виконання завдання і визначає загальну суму балів.

4.2. Максимальна оцінка за виконання завдання на одній станції ОСКІ становить 25 балів. Кожному пункту алгоритму, залежно від складності, присвоюється певна частина балів. Значення кожного пункту може бути

МОН України	Положення про організацію і порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» у Медичному інституті Сумського державного університету	Стор. 8
СумДУ		Версія 01

різним залежно від їх кількості, складності виконання тощо. Деякі сценарії можуть мати критичні точки, у разі невиконання яких все завдання вважається невиконаним.

Після проходження всіх станцій здійснюють підрахунок набраних балів. Максимальна кількість балів становить 200.

ОСКІ вважається складеним, якщо студент після проходження всіх станцій набрав не менше ніж 60 відсотків від максимальної кількості балів (120 балів).

4.3. Оцінки відповідальний секретар екзаменаційної комісії заносять до відповідних паперових/електронних облікових форм/відомостей.

4.4. Результати складання ОСКІ голова екзаменаційної комісії оголошує здобувачам в день його складання.

4.5. У разі неуспішного складання ОСКІ (результат менше 120 балів) здобувач має право повторно скласти іспит не більше одного разу. Строк, до якого здобувачі можуть повторно скласти кваліфікаційний іспит, визначається МОЗ України. У разі повторного неуспішного складання будь-якого з компонентів кваліфікаційного іспиту особа вважається такою, що не виконала індивідуальний навчальний план, та відраховується відповідно до пункту 4 частини першої статті 46 Закону України "Про вищу освіту". Така особа може бути поновлена на навчання за відповідним ступенем вищої освіти за такою самою спеціальністю для повторного навчання протягом не менше як двох семестрів та однократного повторного складання кваліфікаційного іспиту (відповідно Постанови КМУ №1065 від 10.10.2023).

4.6. Якщо здобувач без поважної причини не з'явився для складання ОСКІ, то в Протоколі присвоєння індивідуального ідентифікаційного номера ОСКІ та в Індивідуальному протоколі ОСКІ відзначається, що він є не атестованим у зв'язку з неявкою на засідання екзаменаційної комісії. Цей випускник вважається таким, що отримав за ОСКІ оцінку «0» балів. Здобувачам вищої освіти, які з поважної причини (документально підтвердженої) не склали у визначений термін ОСКІ, ректор Університету, за погодженням з головою екзаменаційної комісії, призначає додаткову дату складання екзамену лише у період роботи екзаменаційної комісії.

4.7. Рішення комісії про оцінку результатів складання іспиту, інших компонентів атестації, та рішення щодо присудження ступеня вищої освіти та присвоєння освітньої кваліфікації приймаються на закритих засіданнях екзаменаційної комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів

МОН України	Положення про організацію і порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» у Медичному інституті Сумського державного університету	Стор. 9
СумДУ		Версія 01

членів комісії, які брали участь в її засіданні. Секретар комісії та екзаменатори (викладачі-контролери) не беруть участі в голосуванні. При однаковій кількості голосів голова комісії має вирішальний голос.

4. Прикінцеві положення

Положення про організацію і порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту зі спеціальності 227 Терапія та реабілітація/Фізична терапія, ерготерапія у навчально-науковому медичному інституті Сумського державного університету розглядає та затверджує вчена рада навчально-наукового медичного інституту СумДУ.

Директор ННМІ _____

Андрій ЛОБОДА

Зав. кафедри фізичної терапії,
ерготерапії та спортивної медицини _____

Юрій АТАМАН